

1 Tesalonaika

Yesu pi wel wiak kutömweri sëen wë krismaki 20 pöta ök won sëen Pool pi Korin kak wë pep epwer Tesalonaika kakë ingre mor sauröaan retëng ëa. Pi wet rëak Tesalonaika kak së ngönën ök maan narö Yesuun kön wi kosang wesa (Ngön Yaaö Omnarö 17:1-9). Pitëm pël ëa pötaan Yuta omën naröak nga yaalmëen ingre moröröak Pool wes mëen sa. Pël ëak ya mëmpö së Korin kak oröak wëen Timoti pim naë së oröak pitëm ngönte ök mëëa.

Yuta omën naröak ingre moröröaan nga elmëak utpet mowesa. Pël maan kat wiak Poolök pit kosang sak öpënëak mëëa. Pël ëak Yesuu kaalak waisëpnaata ngönte retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut 1:1

Anutuu yoöre ërëp ngönte 1:2–3:13

Kristoë kentöökë ënëm ëëpenaat 4:1-12

Kristoë kaalak waisëpnaata ngönte 4:13–5:11

Wa korkor ngönte 5:12-22

Ngön mëët 5:23-28

1 1 O Tesalonaika kakë ingre mor saö Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu Kristooring yal menak wëaurö ne Pool Sailasre Timoti piaripring wë pep epwer retëng ë yaningk.

Anutu pim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Tesalonaika omnarö kön wi kosang weseimeë wotpil wakaima

2 Akun poutë ten arën kön wieë Anutuun yoöre ërëp mëak arimëen kimang maim wë. 3 Pöt ten arim Kristoon kön wi kosang wasën këët yaaröön ompyaö yaaöre lup sant yeem ya kaö yamëngkaöre tiarim Aköp Yesu Kristoon kön kosang wiak piin kor yeem lup kosang sak wëa pötön kön wieë Anutuun pël maim wë. 4 Karurö, Anutu ar lup sant yaalniaupök pimëen yaö elnia pöten ten ewat wë. 5 Ngön ompyaö tenim arën ök niama pöt ngön pëen won, Ngëëngk Pulöökë weëre kosangöök ök yeniaan Pul pöök tenim lupötë ngön pöt yaapöt pet elnia. Pël ëen ten kaamök elniak arim naë ya yamëngkën tenën itenak omën ke tolëëlörö pöten ewat saurö. 6 Pël ëak Anutuu ngön ompyaut wak wëan

pötaan könömöt arim rangk yawisën Ngëëngk Pulöök kaamök elniin ërëpërëp ëak ten Aköpë wëwëeta ënëm saurö. ⁷Ar pël ëan pötaanök omën Masetoniaare Krik yangerarë ngönën wak wëaurö arim wëwë ompyauta ngönte itenak ënëm ëa. ⁸Pöt eptaanök. Aköp pim arim naë ya yamëngkauta ngönte aö yesem Masetoniaare Krik yangerarë wëaurö kat yawiin arim Anutuun kön wi kosang weseim wë pöta ngönte ulöl sak yang munt nantëëta yes. Omën pourö pöten kat wia pötaan tenök ök mena pöt pangk naën. ⁹Omën pörö pitëmtok ten arim naë wais wëën omën arim naë oröa pöta ngöntën ök yenia. Pitök omën kön ökre wasut arim wet rëak ngëëngk weseiman pöt sëp wesak Anutu wëwëetaringëp pim naë rë olëak pim inëën sak wë pöta ngönte ök ya. ¹⁰Pël ëak pitök arën, “Anutuu Ruup kutömweriaan wes mëën kaalak waisëpnaap piin kor eim wë,” pël ya. Pim Ruup Yesu pöp ngaanëër wel wiin kaalak wal ë moulmëaup ënëmak Anutu pim ya sangën elniipna pötakaan kama yaniö.

Poolë Tesalonaika kak ya mënauta ngönte

2 ¹Karurö, ar ëwat wë. Ngaan ten arim naë wais ngönën ök niia pöt mos nasën. Won. ²Ten arim naë naaröön wë wet rëak Pilipai kak om wëën naröak utpet niwasën këlangön kat wia pöt ar ëwat wë. Pël ëaatak ten Anuturing wëën kaamök elniin lupöt kosang sak wëën naröak kööre tok kaö yaalniin Anutuu ngön ompyaut ök niiaut. ³Tenim ngönën ök yeniak epët ngön korar nentak ök neniaan. Ten wëwë kewilring wëa pötak morök elniinëak naën. ⁴Anutuuk tenën ökre was elniak itaangkën yok pangk ëënak pim ngön ompyaut ök nianëak niaan yewais. Omnaröak tenim yaaten itenak kent ëëpnaataan won, Anutu lupöt ityaangkaupök itenak kent ëëpënëak ök yeniak. ⁵Ar ëwat wë. Ten ngön pöt arök tenën kön wiin ompyaö ëëpënëak ököök neniaan äaut. Won pan. Pël yeem tenim ngön niia pötakta tenim omnantön kentre kaur yaaö pöt wa ëlëëp newasën äaut. Pöt Anutu piita ëwat wë. ⁶Ten Kristoë ngön yaaö omnaröak ar tenim yapinte wak isak anëak ngön kosang wesak niana pöt yok pangk ëëpnaat. Pël ëëpnaatak ar ma omën muntaröak pël ëënëak neniaan äaut. ⁷Ten ngaan arring wakaima pötak ël nampë pim runga koturöen wiap yaalmë pöl elnieimaut. ⁸Ten arën lup sant yaalni pötaan Anutuu ngön ompyaut ök nianëak kent kön wiaut. Pöt pëën won. Tenim wëwëet ar kaamök elniipnaan pëël elniinëak kön wiaut. Pöt arën lup sant kaö panë yaalniiaut.

⁹Karurö, ar tenim ya kosang mëneimautön ëwat wë. Pöt ten Anutuu ngön ompyaut ök niiautak këere kaömpöt arim naëaan önganëak tenimtok këtre rö kan poutë ya mëneimaut. ¹⁰Anutüre ar pourö tenën ëwat wë. Ten ar Anutuun kön wi kosang yewesauröa naë ya yamëngkem utpet nent naën, wotpil wakaimaut. ¹¹Ar ëwat wë. Omp nampë pim rungaarö ngarangk yaalmë pöl ten arimëën elniaut. ¹²Ten arim könre

lupöt kosang nuwasën wëen Anutu pim naë sëen wa ngaöök nimëen pim ëwaatak önëak yas yenia pöpök arën itenak ya kë sëpënëak kosang wesak niiaut.

**Tesalonaika omnarö kön wi kosang panë wesak
lupöt kosang sak këlangön kat wia**

¹³Omën epëntenta ten Anutuun yoöre ërëp maim wë. Ngaan arim naë wais Anutuu ngönte ök niaan kat wian pötak ar omnaröa ngön pasit pël newasën Anutuu ngönte pël wesak waurö. Yaap, ngön pöt Anutu pimtök ar piin kön wi kosang yewesauröa könre lupötë ya yamëngk. ¹⁴Karurö, omën nant Anutuu ingre mor saurö, Yutia yangerak Yesu Kristoë ënëm yaauröa naë oröa pöt arim naëta oröa. Pöt arim yangerakë omën karuröak elniin këlangön kat wia pöl pitta Yuta omën pitëm karuröak wet rëak elmëen kat wiaurö. ¹⁵Yuta omën pörö tiarim Aköp Yesu Kristoore Anutuu tektek ngön yaaö omnarö mën wel wiak ten waö ë nimëaut. Pël ëak Anutuu omën ompyaö kent yeëa pöt wa yoolëmak omën pouröaan kööre tok yaaurö. ¹⁶Pitök ten Anutuu utpetetakaan kama niöpna ngön pöt ar omën muntaröen ök nianganëak il niwariipënëak pël äaut. Pël yaëen pitëm saunat kaö panë saut. Pël äaatak Anutuu ya sangën pömpel peene pitëm naë yaarö.

Pool kaalak Tesalonaika omnaröa naë së itaampënëak kent kön wia

¹⁷Karurö, ten akun kot eptak ar sëp niwesak wë arën itaampunaataan yaköm kön wiaut. Yaap, ten arën itnaangkën wë arimëen kön wieim wëaurö. Pël yeem kaalak wais it ningampunëak weë panë ngentiaut. ¹⁸Ten arim naë waisënëak kent kön wiaut. Ne Pool nook akun selap waisumëak ökre was ëen Setenök tenim kanö il niwariak wë. ¹⁹Ënëmak tiarim Aköp Yesu kaalak waisën tiar pourö pim itöök taupenaat. Ten arën itaampunëak kor wë akun pötak Aköpë ëöetak arën itenak tenim arim naë ya mëneimauta këët pël wesak ya kë sënaat. ²⁰Yaap, ten arim naë ya yamëngkën ar Anutuun kön wi kosang wesan pötaan ya kë sënaat.

**Poolök Timoti Tesalonaika omnarö weëre
kosang mampënëak wes mëen sa**

3 ¹Ten arën itnaangkën wë ya këlangön kön wiinganëak tenipökëer Atens kak om ön pël wesak ²tiarim karip Timoti tenipring Anutuu yaat yamëngkem Kristoë ngön ompyaut ök yaaup arim naë wes mëaut. Ten pi arim lupöt kosang nuwesak arim kön wi kosang yewesaut taë nuwasëpënëak wes mëaut. ³Ar narö munt naröak utpet yanuwasën pötak arim kön wi kosang yewesaut irikor elniipanëak äaut. Arimtokëer ëwat wë. Anutuuk tiar omnaröak utpet elniipënëak yaö niia. ⁴Pöt yaap ngaantak tenim arring wakaima pötak, “Ënëmak omën naröak tiar

utpet nuwasëpnaat,” pël ök niaut. Pël niaan tenim ök niaa pël yaaröön ityaangk epët ar yok ëwat wë. ⁵Omën naröak utpet nuwasëpënëak ëa pötaanök nem arën itnaangkën wë këlangön kat wian pël kaalak kat wiinganëak akun pötak arim kön wi kosang yewesauta songönten ëwat sumëak Timoti wes mëen waisa. Pöt Setenök arën ököök niaan tenim arim naë ya mëneima pöt mos ëëpanëak kön selap ëaut.

Timoti pim ngön ompyaut wak sëen Pool pi ërëpërëp ëa

⁶Peene pöt, Timoti arim naëaan wais e oröak wë arim kön wi kosang yewesaöre lup sant yaaö ngön ompyaö pöt tenipön ök yenia. Pël niak arök tenimëen yak ya ërëpërëp kön wieim wëan pötere tenim arën itaampunëak kent kön yawia pël arta tenimëen yeëan pötenta ök yenia. ⁷Karurö, arim wëwëeten kat wia pötaanök omnaröak ten utpet yanuwäsën këlangön kat yawiem arim kön wi kosang yewesauten kön yawiin pötak tenim lupöt kosang yewas. ⁸Pöt epët. Ar Aköpring lup yal ëak kosang sak wë pötaan ten peene lup kengkën sak önaat. ⁹Arim yeëan pötaan ten Anutuun yoöre ërëp yemak. Pöt arën kön wieë Anutu tiarimopön ök yamëem arimëen ërëpërëp kaö yeë. ¹⁰Këtre röök poutë ten arim naë wais itenak ngönën lup irikor yeë pöt wotpil wes nimpunaataan kosang wesak kimang maim wë.

Pool pi Tesalonaika omnaröa naë sëpënëak Anutuun kimang mëea

¹¹Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu piarpimtok kanö të niwiin arim naë waisënaat. ¹²Aköpök kaamök elniin arimëntre omën naröen lup sant yaalmëan pöt kaö sëen tenim arën lup sant yaalni pël elmëeim ön. ¹³Pël ëen arim lupöt kosang niwasën tiarim Aköp Yesu pim omnaröaring waisëpna pötak ar Anutuu tiarim Pepapë ëöetak utpet nent won, kölam pëen önëët.

Wëwë wotpilten Anutu kent yaë

4 ¹Karurö, ne ngön munt nent niamaan kat wieë. Ngaan arim wëwë ompyaut wëen Anutuuk itenak kent ëëpnaata songönten ök niaan kat wiak ënëm eimaurö. Peene pöt, ne Aköp Yesu pim yapintak ngön nent kosang wesak epël niamaan kat wieë. Arim wëwë ompyaö pöt kaö wesak eim ön. ²Ar ngön pout Aköp Yesu pim yapintakël tenim ök niaa pötön ëwat wë. ³Anutuu kent yaaö pöt epët. Öngre omp nga yaaö pout kasëng menak lup kölam panë önëak kent yaë. ⁴Ën ompörö ar öng koirënëak pöt lup kopët nemer wë wotpil wesak koirëë. ⁵Omën ngönën won, Anutuun köpël wë pöröa öngöröaan kentre kaur ëak yokoir pël ëëngan. ⁶Arim karurö utpet elmëak pitëm öngörö këkain elmëënganok. Pöt tenim ngaan ök niaa pël Aköpök omën utpet ke pil yaaurö kangut mampnaat. ⁷Anutuuk tiarën yas yenia pöt öng nga ëëpenaataan won, lup kölam

öpenëak yenia. ⁸Pötaanök omën ngön epët kasëng yemangk pöp omën muntapön won, Anutu Ngëengkl Pulö ar yaningk pöpön kasëng yemangk.

⁹Ne arim karuröen lup sant elmëënë pöta ngönte pangk retëng ëäk ök neniangan won. Pöt Anutuuk arën neneraan lup sant elmëënëak yok ök niia. ¹⁰Pël niaan ar yaap arim kar Masetonia yang poutë wëauröen lup sant yaalmë. Pël yaënak karurö tenök, “Pötakëer kaö wesak eim ön,” kosang wesak pël yeniak. ¹¹Tenim ngaan kosang wesak ök niia pöl wiap sak wëere omnant ngarangk ë, omnant önëen arimtë moresök pëen ë pël ënëen kosang wesak eim ön. ¹²Pël yeem kaömpre omnantëen kimang nemaan yaëen ngönën köpëlöröak itaangkën ompyaö ëëpnaat.

Aköp pi kaalak wais tiar wal ë nuulëpnaap

¹³Karurö, ar wel wiauröen ëngk ma e weseë ngönën köpëlöröa kaalak wal ëëpnaat köpël wë ingre yailak ya pöl anganëen ök niamaan kat wieë. ¹⁴Tiar Yesu pim wel wiak kaalak wal ëa pöten kön wi kosang yewas. Pötaanök Anutuuk Yesu pim kaalak waisëpnaatak omën piin kön wi kosang wesak wel wiauröeta wal ë moulmëen piiring waisëpnaat pël kön wieë. ¹⁵Pöta ngönte Aköpë këm ngönte epël niaanaan kat wieë. Ënëmak Aköpë kaalak waisëpna akunetak öp öpenaarö wel wiauröa wotöök réak kutömweri nasëngan. ¹⁶Anutuuk ngön kosang wesak aan ensel wotöököpök ngön ëäk yeniaan kutömweriaan kuup yamëngkën Aköp pimtök yangerak irapnaat. Pël yaëen omën Kristoon kön wi kosang weseimeë wel wia pörö wet réak wal ëëpnaat. ¹⁷Pël ëen Anutuuk mësak yawisën akun pötak öp öpenaarö kutöm kepilrak koirak Aköpön mopöök itaampenaat. Pël ëäk piiring kët ëlötë wakaim öpenaat. ¹⁸Pötaanök arim karuröen ök mëak lup kosang moweseë.

Tiar Aköpë waisëpnaaten kangk eim öpa

5 ¹Karurö, “Akun tol ëäk sëenak omën pöt orööpën?” ma “Omën oröp nentak ëen orööpën?” ngön pöta songönten ar ëwat wë. Pötaan ök neniangan. ²Aköpë waisëpna akunetak ëëpnaaten arimënt ëwat wë. Omën këkainëpë rö kan yaarö pöl teënt orööpnaap. ³Omën Yesuu ngönte ngaarëk naönöröak, “Akun eptak mayaap wë ompyaö öpenaat,” pël aim wëen Aköpë akunet oröön kö sëpnaarö. Öng nampë ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöl pit këlangön kat yawiin mait naalmëëpan. ⁴Karurö, ar koutak naön Aköpë akuneten ëwat wë. Pötaanök omën këkain nampë ëlëëp waisën yaan yes pöl Aköpë akunet yaaröön pël naëngan. ⁵Ar këtre ëwaata yaö saurö. Tiar koutere rö kanë yaö wonörö. ⁶Pötaanök omën ka kun yesauröa omnantön itnaangkën wë pöl ëënganëen kön wotpil wesak wë ngarangk këëkë ëëpa. ⁷Rö kanötë omnarö ka nga yeem itnaangkën yaaurö. Ën rö kan tapötë i ngaat nak kön irikor yaaurö. ⁸Pël yaauröak tiar Anutuu ëwaatak wëaurö. Pötaanök

irikor ëenganëp kön ompyaö wetete öpa. Tiar Anutuun kön wi kosang wasöore lup sant ë pël ëak pötak ulpëen kosangëp ket ëak wak öpa. Pël ëak Anutuuk tiar utpetetakaan kama niöpna pötaan kön kosang wiak kor wë pötak ul kosangët ket ëak waëak öpa. ⁹Pöt eptaanök. Anutu pi tiarimëen ya sangën elniipënëak neniaan. Won, pi tiarim Aköp Yesu Kristook utpetetakaan kama niöpënëak yaö niia. ¹⁰Yesu pim tiarimëen yak ngaanëer wel wia pöt tiar narö wel wiire om öp wë pël ëaapena pörö piiring sasa wakaim om öpenëak ëa. ¹¹Pötaanök peene yeëan pöl arim karurö kosang mowesak nener kaamök elmëeim ön.

Ngön mëët

¹²Karurö, ten kosang wesak epël niaanan kat wieë. Ar omnarö arim naë ngönënë ya yamëngk piporöa ikaanöök ön. Pit Aköpök arim kaö wes moulmëenak könre wetete ninak wotpil yanuwat. ¹³Pitëm arim naë ya yamëngk pötaan kön wiin isën lup sant elmëen. Pël yeem ar ingre mor saurö mayaaptaring ön. ¹⁴Karurö, ten ngön kosang epël ök niaanan. Ar omën wisën yaauröen pepanöm man. Pël ëak kas yaë piporöa lupöt taë mowesak wiapre kor yaaö puorö kaamök elmëen. Pël yeem omën pouröaan ëpre wiap elmëen. ¹⁵Omën nampök utpet yaalniin kangiir elmëenganëen ngarangk ëen. Akun poutë kosang ngentiak arim karuröere omën pouröaanta wëwë ompyaut wël ëak elmëen. ¹⁶Kët ëlötë ërëpërëp eim ön. ¹⁷Akun poutë Anutuun ngön ök maim ön. ¹⁸Omnant pout arim naë yaaröön pöt Anutuun yoöre ërëp maim ön. Anutuuk ar Yesu Kristooring yal menak wë pipot pout eim önëak kent yaë.

¹⁹Ngëengk Pulöökë ngönte apënëak yaëen wa olëak mëak kan mowariinganok. ²⁰Anutuu ngönte omnaröa tektek yenia pöt kaaöre këepöt ëak kasëng mangkanok. ²¹Ngön pout ökre was ëak ompyaut wël ë moröak wë ²²utpetat mop mowiin.

²³Anutu, mayaap pepap, pimtök arim lupöt kölam niwasën pangk ëëp. Pi ngarangk elniin tiarim Aköp Yesu pim kaalak waisëpnaatak arim könre lupre koröpötë utpetere korar nent wi naöpan. ²⁴Anutu yas yeniaupök pim ngönte akun poutë aan kat wiin kë yaaröaupök ngön ök yenia epët yaap mën pet irëpnaap.

²⁵Karurö, ar Anutuuk ten kaamök elniipnaan kimang man.

²⁶Karuröen lup santak yowe mëak mor meneë.

²⁷Ne Aköpë yapintakël kosang wesak epël yeniak. Ingre mor sa kar pouröen pep epwer sangk kelak ök man.

²⁸Tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim nanëp, Pool.]